Атена Фарухсад (Атэна Фарухсад). Вірші.

"Біла книжка" (білоруський переклад – "Белая нізка", дослівно зі шведської – "vitsvit": "серія" або "цикл", але і "наслідки") – це дебютна збірка поезій шведської поетеси іранського походження Атени Фарухсад, учасниці поетичного угрупування "G=T=B=R=G".

NO PASARÁN

Скажи щось про площі які змушують нас збиратися
Скажи щось про самозахист якого не можна покарати

Скажи щось про рух який перетворює нас на багатьох
Скажи щось про історію яка не повториться

Скажи щось про боротьбу яку завжди слід вести
Скажи щось про перемогу яка не робить нас героями

Скажи щось про здібність яка дає нам за потребою
Скажи щось про тих одне одного вартих які не пройдуть ніколи

Антифашистам Мальме — з приводу подій 8 березня 2014 року, коли на феміністок напали нацисти з Партії шведів (Прим. авторки)

ЖОЕЛЕВІ

Не знаю хто ти
Але знаю що шість із половиною років
це сімдесят вісім місяців
чи триста тридцять вісім тижнів
чи дві тисячі триста шістдесят шість днів

Знаю що справедливість не досягається через політику розподілу
Але знаю що якби дві тисячі триста шістдесят шість осіб дали
по одному дню кожна зі своїх життів
то ми спільно могли би заплатити ту ціну
яку вони тепер вимагають із тебе
за захист нас

Знаю що це неможливий збір
Але знаю що нас є більше ніж от стільки
І за шість із половиною років
ми можливо не підкорятимемося більше
їхнім законам

Антифашистові Жоелеві Б'юрстрьомеру Альмґрену, якого засудили до шести з половиною років в'язниці після демонстрації в Шерторпі в грудні 2013 року (Прим. авторки).

Зі збірки "Белая нізка"

Мая сям'я прыехала сюды пад сцягам марксізму

Маці адразу ж запоўніла дом лямцавымі гномікамі
Пачала ўзважваць плюсы і мінусы пластыкавых калядных ялінак
нібы гэта ёй абыходзіла

Цэлымі днямі разбірала доўгія ды кароткія галосныя
нібыта гукі, што выходзяць з яе вуснаў
вымыюць аліўкавы алей са скуры

Маці залівала сінтаксіс адбельнікам
За працяжнікам склады рабіліся бялейшыя
чым зіма поўначы

Маці будавала якасць жыцця з колькасці ежы
У падвале тыпавога дамка грувасціла бляшанкі
як перад вайной

Вечарамі шукала рэцэпты ды абірала бульбу
нібы гэта яе гісторыя зашыфраваная
у страве "спакуса Янсана"

Толькі падумаць – я смактала тыя грудзі
Толькі падумаць – сваё барбарства яна пхала мне ў рот

Моя семья прибыла сюда по марксистской идейной традиции

Моя мать тотчас загромоздила дом декоративными гномами
Взвесила преимущества и недостатки искусственной елки
будто это была ее проблема

Дни она проводила различая долгие и короткие гласные
будто звуки которые выходили из ее рта
могли вымыть оливковое масло из ее кожи

Моя мать промыла синтаксис отбеливателем
По другую сторону знака препинания ее слоги стали белее
норрландской зимы

Моя мать построила нам будущее где первым делом было количество а не качество
В подвале пригородной виллы она выставила в ряд консервные банки про запас
будто перед войной

По вечерам она искала рецепты и чистила картошку
будто это ее история была зашифрована
в “Искушении Янсона”

Представить только что я сосала эти груди
Представить только что она совала свое варварство мне в рот

[…]

Маці сказала: ты, здаецца, ніколі не задумвалася
што з твайго імя пачалася цывілізацыя

[…]

Маці сказала: Цемра ў маім улонні – адзіная, якой ты не баішся

[…]

Бацька сказаў: Твой брат галіўся, калі ў яго яшчэ барада не расла
Твой брат бачыў у люстэрку твар тэрарыста
і ў падарунак на каляды прасіў шчыпцы выпрамляць валасы

Мой отец говорил: Твой брат брился до того как начала расти борода
Твой брат видел в зеркале лицо террориста
и в подарок на Рождество хотел распрямитель волос

[…]

Брат сказаў: Калі прыйдзе пара, хочацца памерці ў краіне дзе людзі могуць вымавіць, як мяне завуць

> Мой брат говорил: Когда-нибудь я хочу умереть в стране, где люди знают, как произносится мое имя

[…]

Брат сказаў: Чорнае малако ўсходу, мы п’ём цябе начамі

[…]

Маці сказала: Пішы так
Мая маці ахвяравала ўсім дзеля маёй будучыні
Я мушу быць яе вартая
усё, што я пішу, павінна быць праўдай

[…]

Бабуля сказала: Пішы так
Маці і мовы падобныя тым
што бесперапынна ілгуць

Брат сказаў: Нешта недасканалае вечна застаецца
Нечага няпоўнага вечна не хапае

[…]

Бабуля сказала: Арэхі бяззубаму
ружанец бязбожніку
дыван бяздомнаму
і маці табе

Бацька сказаў: Праца беспрацоўным
плата бясплатным
пашпарты бяспашпартным
і бацька табе

Брат сказаў: Дрот бяздротаваму
органы бесцялеснаму
кроў бессардэчнаму
і брат табе

Маці сказала: Кісларод непрытомнаму
вітаміны мляваму
пратэзы бязногаму
і мова табе

[…]

Дзядзька сказаў: Вайна не скончылася
Ты проста перастала быць ахвярай вайны

Мой дядя говорил: Война никогда не кончалась
Просто ты перестал быть жертвой войны

[…]

Бацька сказаў: Вандроўнік лішні для месца, адкуль сыходзіць
Маці сказала: Вандроўнік верыць, што патрэбны месцу, куды прыходзіць
Бацька сказаў: Вандроўнік лішні для месца, куды прыходзіць
Маці сказала: Вандроўнік верыць, што патрэбны месцу, адкуль сыходзіць
Дзядзька сказаў: Вандроўнік не мае ўяўлення пра месца

[…]

Бацька сказаў: Калі ніхто з тваіх не пахаваны ў гэтай зямлі
то і зямля гэтая не твая

Маці сказала: Толькі калі пахаваеш у гэтай зямлі мяне
яна стане тваёй

Мой отец говорил: Поскольку никто из твоих близких не был похоронен в этой земле,
эта земля — не твоя

Моя мать говорила: Только когда ты похоронишь меня в этой земле,
эта земля станет твоей

[…]

Дзядзька сказаў: Калі ты перасякаеш мяжу і не трымціш значыць,
гэта была не мяжа

Мой дядя говорил: Если ты не дрожишь, пересекая границу,
то ты пересек не границу

Переклад на білоруську Дзмітрия Плакса
Переклад на українську та російську Левка Грицюка